

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Příhláška pohledávky v insolvenčním řízení - formalita nebo noční můra pro věřitele ?

Zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (dále jen „IZ“), v platném znění, obsahuje mimo jiné i komplexní úpravu pro přihlašování pohledávek v insolvenčním řízení. V této nové právní úpravě lze rovněž nalézt i celou řadu ustanovení, která mění dosavadní zažitá pravidla pro postup věřitelů v souvislosti s přihlašování pohledávek v insolvenčním (konkursním) řízení. Níže je příkladmo uveden stručný přehled podstatných změn, se kterými se věřitelé od 1. ledna tohoto roku při přihlašování svých pohledávek mohou setkat.

Předně je třeba upozornit na to, v jaké fázi insolvenčního řízení se podání přihlášky věřitele přípustné.

Na rozdíl od předchozí právní úpravy v zák. č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZKV“), která upravovala možnost dodatečného přezkumu i těch pohledávek věřitelů došlých po přihlašovací lhůtě, které byly věřiteli přihlášeny nejpozději do dvou měsíců od prvního přezkumného jednání (§ 22 ZKV), nová právní úprava v IZ již s žádným dodatečným přezkumem nepočítá. Dále je třeba poukázat na to, že dosavadní právní úprava (§ 21 ZKV) nestanovila pro konkursní soud ani žádnou lhůtu pro svolání přezkumného jednání. Naopak IZ zcela jednoznačně nařizuje insolvenčnímu soudu, aby v rozhodnutí o úpadku, stanovil lhůtu k přihlášení pohledávek, která nesmí být kratší než 30 dnů a delší než 2 měsíce. IZ dále stanoví, že k přihláškám podaným po uplynutí lhůty stanovené insolvenčním soudem nebude v insolvenčním řízení přihlíženo a takto opožděně uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení neuspokojují.

V praxi insolvenční soudy ve většině případů stanovují nejkratší zákonnou lhůtu pro přihlášení pohledávek, tedy lhůtu 30 dní. Tato lhůta běží ode dne, kdy nastanou účinky rozhodnutí insolvenčního soudu o úpadku - tedy uveřejněním rozhodnutí insolvenčního soudu v insolvenčním rejstříku.

Jak z výše uvedeného vyplývá, nová právní úprava i dosavadní praxe insolvenčních soudů zásadním způsobem koncentruje lhůtu, v níž je přípustné přihlásit pohledávku v insolvenčním řízení. Tato skutečnost klade zvýšené nároky na aktivní přístup věřitelů k ověřování aktuální majetkové situace dlužníka, neboť jediným zaručeným postupem pro věřitele, jak nepřijít v insolvenčním řízení o možnost uplatnit své pohledávky vůči dlužníkovi, je pouze opakované nahlížení do insolvenčního rejstříku za účelem zjištění, zda u dlužníka nebyl zjištěn příslušným insolvenčním soudem úpadek.

Na rozdíl od dosavadní právní úpravy v ZKV, která pro přihlášku pohledávek v konkursním (vyrovnacím) řízení nepředepisovala žádnou formu, nová právní úprava v IZ za účelem unifikace podoby přihlášek a tím i zrychlení procesu zpracování pohledávek v insolvenčním řízení nově stanoví, že přihlášku pohledávky lze podat pouze na zvláštním formuláři, jehož náležitosti stanoví prováděcí právní předpis k IZ.

Z příslušných ustanovení IZ lze dovodit, že jinak bezvadná přihláška, kterou však věřitel nepodá na předepsaném formuláři, nemůže být insolvenčním správcem přezkoumána, přičemž platí, že není-li

pohledávka přihlášená na předepsaném formuláři, je insolvenční správce povinen vyzvat věřitele od odstranění této vady přihlášky. Zmeškání lhůty k odstranění vady přihlášky vede k tomu, že k takovéto přihlášce nebude v insolvenčním řízení přihlíženo a pohledávka uplatněná v této přihlášce se v insolvenčním řízení neuspokojí.

Vzhledem k tomu, že nová koncepce IZ přesouvá celou řadu pravomocí (včetně klíčového rozhodnutí o způsobu řešení úpadku) na věřitele, resp. věřitelské orgány a vzhledem k tomu, že v insolvenčním řízení rozhodují věřitelé na věřitelských orgánech hlasováním, přičemž váha hlasu každého věřitele se řídí nominální hodnotou přihlášené pohledávky, je zřejmé, že zákonodárce byl nucen legislativně ošetřit možné zmanipulování hlasování v rámci insolvenčního řízení v souvislosti s účelovým přihlášením pohledávky (resp. jejího zajištění) v rozsahu, na které insolvenční věřitel nemá nárok.

Zákonodárce tento problém vyřešil velmi striktním ustanovením v IZ, které stanoví, že v případě, bude-li po přezkoumání postupem podle IZ přihlášená pohledávka zjištěna tak, že skutečná výše přihlášené pohledávky činí méně než 50 % přihlášené částky, pak nejenom že se k přihlášené pohledávce nebude přihlížet ani v rozsahu, ve kterém byla zjištěna, ale insolvenční soud navíc uloží věřiteli, aby ve prospěch majetkové podstaty zaplatil částku, o kterou přihlášená pohledávka převýšila rozsah, ve kterém byla zjištěna (tedy rozdíl mezi přihlášenou a skutečně zjištěnou výší pohledávky).

V případě, kdy věřitel uvede v přihlášce pohledávky větší rozsah zajištění, než na které má nárok, tedy, že jinými slovy taková pohledávka bude zjištěna tak, že věřitel má právo na uspokojení ze zajištění přihlášené pohledávky v rozsahu menším než 50 % hodnoty zajištění uvedené v přihlášce nebo že má právo na uspokojení ze zajištění v pořadí horším, než uvedl v přihlášce pohledávky, platí obdobná právní úprava jako u přihlášky pohledávky v neoprávněné výši (majetková sankce pro věřitele v rozsahu v němž přihlášená výše zajištění přesahuje skutečně zjištěnou výši zajištění).

Tato - byť z hlediska obecné koncepce IZ pochopitelná - ustanovení však pro věřitele mohou mít velmi nepříznivý ekonomický dopad. Zákonodárce totiž „hodil do jednoho pytle“ nepoctivé a poctivé věřitele, přičemž těm poctivým nedal žádnou možnost, aby v případě, pokud mají ambice aktivně se účastnit insolvenčního řízení (tj. v průběhu řízení vykonávat svá práva spojená s přihlášenou pohledávkou), výše uvedené drastické důsledky jakkoli eliminovali. Zákonodárce tak v IZ bohužel ne zcela docenil rozmanitost současných ekonomických vztahů dlužníků a věřitelů, kdy ne vždy bude objektivně možné ve velmi krátké lhůtě (jak bylo uvedeno, v praxi jde o lhůtu 30 dní od účinků rozhodnutí o úpadku) jednoznačným způsobem posoudit výši pohledávky případně jejího zajištění.

I když lze očekávat, že k některým sporným ustanovením IZ bude v budoucnu dostupný návod k použití v podobě příslušné judikatury, již nyní lze říci, že nová právní úprava klade zvýšené nároky na kvalifikovaný postup věřitelů (případě jejich právních zástupců) v příslušných insolvenčních řízeních.

Aleš Eppinger
[WEINHOLD LEGAL](#)

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)